

Pomaj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilne dželaš,
Strowja če
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwość da.



Njech ty spěvaš,
Swěrnje dželaš
Wśedny dny;
Dženj pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes ma
Njech či khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw če! F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kózdu žobotu w Ssmolerjez knihiczscezerni w Budyschinje a je tam sa schwörtlētu pschedpłatu 60 pj. dostacj

Njedžela Exaudi.

Jan. 7, 37—39.

Mjes Božim stpicžom a žwiatkami stejiny dženja, mjes tým žwiedzenjom, hdzej našch Gbóžnič po dokonjanym wumóžetiskim ſkutku na ſemi ho ſažo domoj wróči do njebjiež a žwoje kniežtvo naſtupi nađe wſchitkón žwět, a tym žwiedzenjom, hdzej wón, do njebjiež powyſcheny, njebjieža roſtorhnje a ſ wuleczom žwiateho ducha rěki prawdoſcze a žiwjenja wuliwa do tuteho žwěta hrécha a zmjercze. Nětk je čaž czaſanja. Cęzaž czaſanja — a modlenja. Exaudi, wužlych, Knježe! woła tale njedžela ſe žwojim njenom horje do njebjiež. Kajku pŕoſtwu dha dyrbi tón Knjes nam wužlychecz? Kajku modlitwu pschi-nježe Knjesowa zyrkej nětk wožebje horje psched Boži trón? To njeje žana druha, hacž ta, kotrūž ſu něhdy w thchle dnjach Knjesowi wučžobnizh tam w Jerusalémiskim templu czinili: „O, žwiaty ducha, pój wſchal ſ nam!” Braj, pscheszelo, je to nětko tež twoja pŕoſtwa? Hori ho cži wutroba ſe žadosežu po tuthym žwiatym duchu. Abo, dokelž by hižom taš někotre žwiatki žwjezil a docžał, daj ho pschesz: Maſch žwiateho Ducha? Je wón hižom ſ tebi píchischoł? Je wón hižom wobhdenje cžiniš w twojej wutrobje?

Derje wém, to je jim wjele jara njeſpodobne a njeſluhe praschenje. Wone jim njeſpoloj načini. Woni ho psches njo nježadža molicz dacž w žwojim ſwucženym žiwjenju. Wo zyle druhe kubla je jim cžinicz, hacž wo dar žwiatyho ducha, wo zyle druhe wježela, hacž w radoscž w žwiatym duchu. Alle mój czlowjecze, daj ſebi wobžwědczicž: hdj by ty runje wſchě bohatſtwa na žwěcze měk a wſchitke wježela wužiwał, bjes žwij. ducha by tola njeſuprajnje ſhudy a hubjeny, haj, jeſli ſo jeho

ho dželomnyh njeſčiniſh, w běhu tuteho krótkeho žiwjenja, bjes nadžije ſhubjeny. Abo njeſnaſch tamne pschedwſho ſhutne ſkłowo Pawołowe: „Schtóž Chrystusoweho ducha nima, tón njeje jeho?” (Rom. 8, 9.) A jeho, Chrystusowý njebjycz, wěſch, ſhto to na ſebi ma? Braj, cžej dha by, hdjž jeho njeſbz? Dwaj krijeſaj jenož ho dželitaj do žwěta a jenemu ſkłuschesch na kózdu pad, hdjž niz ſ temu, fiz je ſ wypkoła dele, dha ſ temu, fiz je wot ſpody ſzem, hdjž niz Chrystuszej, dha ſtemu njeſcheczelej, a teho ty tola njechaſch bjež. Ně, niz wěrno? ty ſebi wjele bóle žabasch, ſo mohk na tamne ſtare katechiſmuſzowe praschenje: „Schto je twój jeniczki tróſcht w žiwjenju a wumrjeczu?” ſ wěrnoſcžu wotmoſtivcž: „To je mój jeniczki tróſcht, ſo bym w žiwjenju a wumrjeczu niz ſam žwój, ale mojego Knjesa Jezom Chrysta.” Ale jeho ty njeſbudžesch, ſhiba jenož psches žwiateho ducha. Njechaſch dha tehodla nětko, hdzej ſu žwiatki psched durjemi, ſo ſ nowa ſ temu dacž wubudžicž, ſchtož wučžobnizh cžinjachu w thchle dnjach do žwiatkow, a ſ nimi prožhež: „Póſczel, Wótcze, ſ twojoh ſtoła njebjeskeho ducha ſ nam!” Kaj rady chze wón taſku pŕoſtwu dopjelnicž, jenož ſo ſ wutroby pschedz, jenož ſo maſch ſpratwne, horjaze žadanje po jeho njebjeſtich ſublach a po twojim wěčnym ſbožu; kaf rady budže wón potom cžinicz po žwojim ſklubjenju: Ja chzu wodu wulecz na lacžnych a rěki na žuchich, ſo by napowil mój lud; ja chzu mojego ducha na nich wulecz (Jes. 44, 3). A w naſhim dženžniſhím teſſe ſteji Knjes Jezuž psched nami jako ſtudzeń žiwjeſe wody a woła wſchitkach, kotrymž ſo piež chze, ſ ſebi a ſlubi, ſe žwiatym duchom bohate rěki žohnowanja wuliwacž na wſchitke lacžne, po žwojim ſbožu žadosežiwe wutroby. Šslyſhmy dha dženža:

Schtó Jefuž, studjeń živjenja, lacž nemu
živět e j pſchivoła.

To pat je dvoje:

1. Lacžnyj pój ke nini a napij ſo!
2. Napith dži a napowaj druhich!

1. W Jeruzalemje žwyczichu róczny časž ſelenych hétow. Nježmérne žyły luda běchu ſo tu hromadu jeschke, pſchetoz, tón žwyczeń bě pola Židow jedyn najwoježoſſich. „Schtóž wježele ſelenych hétow njeſnaje, njewé, ſchtó wježele je“, bě ſtare ludowe pſchiſlowo. Sſydom dnjow poſpódi jón žwyczichu ſ dopomijecžu na to, ſo běchu něhdý jich vótzojo pſchi žwojim 40 létym czechanju pſches puſčinu jenož w lohich, wot ſelenych haſosow wobkhłodowaných stanach bydłicž dyrbjeli, ale runje w tutym čaſu tež najkraſniſche wopokaſma Božeje wſcheho mož a luboſeže ſhonili. Njebe wón jím ſ njebjež jědž dawał? Njebe wón ſawutlazym w palatej puſčinje ſ naheje ſkalu wodu wuwjedł, ſo běchu wuſnacž dyrbjeli: Ty móžesf pſodžicž, ſo w ſkach žwoje picze mam? Na to wožebje dyrbjesche ſo kóždy ſ nowa na tutym žwyczeńju dopomnicž, hdvž na požlednynt a najkraſniſhim dnju teho ſamiego měchnizy ſahre rano ſe ſložmi karanami wodu czerpacž džechu ſ hata Siloah, ju potom pſchewodženi wot wylkazeho luda horje donjeſechu do temploweho dwora a ju tam pſched ſapalnym woltarjom na ſemju wulachu ſ wuſpěwanjom tamních profečijskich ſlowow: „Wž budzeče ſ woježoſſu wodu czerpacž ſe ſtuduje teho ſboža“ (Jef. 12, 3). Tutón žwyczocž ſkutk bě runje nětk nimo, hiſcheze ſo žolmjeſche lud w templowym dworje, duž wuſtupi Jefuž na trochu wuſběhnjene město a poſladajo na te ſhubjene wozhy ſ Iſraelſkeho doma, ſiž běchu kaž ſawutlaze ſtadlo w puſčinje, hdžez wody njeje, ſawoła wón ſ wulkim hložom do teho wulkeho luda: „Je-li ſo ſomu ſo picž chze, tón pój ke nini a napij ſo!“ A kaž wón tam ſtejſeſhe wožrjedž žwojeho iſraelſkeho luda a ſo jím pſchipowjedži jako ſtudjeń ſboža a wſchitkif, kotsiž žadanje mějachu po jeho ſbožu, tač pſcheczelne a naležne ſ ſebi wołaſche, tač ſteji wón dženža hiſcheze, hdžez je po wyschennu ſ prawizy teje najwyscheje kraſnoſeže, wožrjedž žwojeje gmejnij, a wſchudžom, hdžez jeho evangelijon ſo pſchipowjeduje jako poželſtwo měra a živjenja, tam dawa ſo j dobom tež jeho hnadle wołanie žwyczecž: „Je-li ſo ſomu ſo picž chze, tón pój ke nini a napij ſo!“

Chze ſo tebi picž, mój bratſje, moja ſotka? O, ja wěm, w někotrej wutrobje hiba ſo mózne žedzenje a žadanje, hſuboka hórza lacžnoſež, ſiž chze a dyrbí býz ſpoſojena. Ale najprjedy wſchaf mi praj: Po čim chze ſo czi picž? Sſnadž ſy ſebi wſchelake žwětne wěžy a nadžije do hłowý ſtajſ, ſiž bý ty radu měl a radu dopjelnjene widžał; ale chze-li ſo tebi jenož po žwěcze picž, dže twoje žadanje jenož na ſemſke ſbože a derjehicze, na wježele, kraſne živjenje na žwěcze, na wulke ſublo a bohatsiwo, na česož a hſwalbu pſched ludžimi, na ſpoſojenie czelných lóſchtow a žadofczow — dha jenož wostań, hdžez ſy, Jefuž cze ſ žwojej ſtudni njewoła, wón nicžo ſa tebje nima, nicžo, hacž jenož te hſutne ſlowo: „Schtóž na žwoje czelo ſhie, tón budze wot czela ſkaženje žnjecž“. Ale ſchtó ſu czi, kotrýchž wón woła? To ſu wſchitzh, ſiž maja žadanje po lěpſchich darach, hacž žwět je dawa, wutrobne žadanje po prawym poſnaczu Božim, po duchomnym měrje a poſoku, po wodaſzu hréchow, po prawdoſci, kotrž pſched Bohom placži, po nowych mozach ſ žwyczeńju a roſezenju na ſnutkownym czlowjeku — czi wſchitzh ſmědža pſchińcž, žadym njeje wuſamknjeny, wſchitzh ſu proſheni: prawi a njeprawi, ſapoczinarjo w hſcheczijanſtvoje a kotsiž ſu hižom dale poſtraczowali w žwojim ſnutkownym

živjenju, džecži w Khrystuſzu a mužojo w Khrystuſzu, ſtrowi a hori, živi a mrěſazy, wſchitzh ſu jemu witani. Haj, wěr jenož, tež ty wo ſivoju ſbóžnoſež ſtaroſežiwy ſubý pſcheczel, ſy ſobu proſheny, o, hſwataj ſ njeniu! Šežiſtej rěki, kotrž ſo ſ jehnježowoh' tróna lije na wěrjaze ſtadleſchko, ſ teje njech twoja duſcha pije wodn teho živjenja; duſcha, pſtaſ Jefuža! (ſſ. 288, 10). A hladaj jenož, ſak radu wón kóždemu, ſchtó je jemu trjeba, ſ poſnoſeže žwojeje hnady ſobudželi. ſak wježeli ſo jeho wutroba, hdvž jene ſhubjene džecžo, kiž hewaſ nihdže žaneho měra a poſoja ſ nemóže namalač, na požledku ſ njeni ſamemu pſchińdže, jo by ſo ſ jeho hnadleje ſtuduje napilo. Žawěrniſe, kaž paſthř ſivoju ſhubjenu a ſaſo namaſtanu wozku ſ wježelom na žwoje ramjo woſnije, tač hori ſo jemu wutroba ſ niewuprajnej ſuboſežu, hdvž jena duſcha jemu ſo wotewri, do kotrejž móže wón rěki živeje wody wuſtwacž. A kajke ſu to bohate, poſne rěki, kiž wot njeho wuſhadžea! Pſchetoz zyly žwět, zyłe lacžne čſlowjefſto, žmě ſ tuteje ſtudnie picž a ſo napiež, a wona tola njeſaprahnje a njewoteběra. ſak wjele ludow a narodow je hižom ſ neje pifo, a wona ſo pſcheczo hiſheze žorli w njeſcheczenej poſnoſeži. Khorym wona pſchiuejeze wuſtrowjenje, ſawutlazym wotkhwjenje, ſlabym a mnežuñym požyljenje, wſchitkym tróſht a nowu nadžiju, a wſchitkym, kotsiž pſchi džerawych ſtudnjach žwěta žaneho ſpoſoja wjazy njenamaſaja, móže ſo pſchitwolacž: Póječe a czerpajeze ſ tuteje ſtudnie! Boža ſtudnieſka ma pſcheczo wody doſež! —

Schtóž je lacžny na duſchi, teho Khrystuſž napowi (th. 23, 6). Lacžny pój ſ njeni a napij ſo!

2. A napith dži a napowaj druhich!

„Schtóž do mnje wěri, ſ teho žwota rěki živeje wody požehnja.“ Požluchaj, ſchtó jowle tón ſenjeſ wo žwojich wěrjazych praſi. Schtóž ſ wutrobu do njeho wěri, ſežini ſo ſam dale hóle ſtudjeń živeje wody, ſiž ſ bohathym žohnowanjom ſo na druhich pſcheliwa. Spomí na přenich, ſiž do Khrystuſza wěrjachu, na jeho japoſchtoſow, kajke rěki živeje wody ſu wot nich wuſhadžale do wſchego žwěta, tač ſo my dženža hiſcheze ſ nich czerpamy po 19 lětſtotatſach! Spomí na Luthera, kajke bohate žohnowanje je pſches tuteho jeneho, kruteje wěry poſneho muža ſo na zyłe hſcheczijanstwo wuſtwalo! Spomí na Jana Arnda, na kotrehož bě duſh modlitwy we wožebnej měrje wulath; njeje jeho „paradis-sahrodka“ a wožebje jeho „wěrme hſcheczijanstwo“ wjele tawſhynt duſham — tež w naſchich ſſerbach — wonjenje živjenja ſ živjenju bylo? Spomí na ſ. A. Franku, ſpenarja, Binzendorfa, na Zliednera, Wicheru, Bodelschwīngha a kaž woni dale rěkaj, czi žwěrni mužojo ſnutkomneho a ſwonkomneho miſionſta, ſiž twjerdže na Khrystuſzu wſchachu a ſu ſo žorlo žohnowanja ſežinili ſa wſchě čaſhy! Spomí na tych po božnych hſerlufſcherjow naſcheje žwěrwoje, ſiž naž ſe žwojimi hſerlufſhem na ſtatvych Božich ſlužbach kaž pſchi domjazej nutnoſeži wokſchewja, požylmuja, tróſhtuja! A hdvž je tebje na puczu twojeho živjenja ras czlowjek Boži ſetkaſ, prawy wučobník Khrystuſzow, ſpýtany a w Božich puczach derje ſhonienny hſcheczijan, ſiž je hſuboki iacžiſhce ſa tebje cziňiſ a tebi ſ naſtorom był ſ nowemu bohu žwyczezenemu živjenju, hlaſ, dha je tež na tajkim to ſlowo ſo dopjelnito: „Schtóž do mnje wěri, ſ teho žwota rěki živeje wody požehnja.“

Ale tež ty ſam móžesf a dyrbisf, hdvž niz ſa zyly wulki žwět, dha tola na tym měſcze, na kotrej je Bóh tebje ſtajſ, druhim a pſchedewſchém twojim najblížchim, twojim domjazežm a pſcheczelam žorlo bohateho duchomneho žohnowanja býz. Wěſh ty, kaſ? ſsam ſe žwojeje mož to nichtón njebudž, ale žwycath Jan poſkaže nam tu prawu pomoz, hdvž

Khrystużowe żłowo wułożuje pschistaji: „To pał prajesche wón wot teho ducha, kotrehož dóstacž dyrbjachu, fiz do njeho wěrja. Pschetož kwoj. duch hiſcheže tudy njebě; pschetož Jeſuſ hiſcheže njjbě pschekražnjeny”. S tym kwojath Jan na žane waschnie prajicž njecha, jako by do kwojatkow s zyka kwoj. duch w kwočče dzělawnym njebył. Wschak rěčzi tola hižom starý testament husto wo kwoj. duchu. Boži duch lětasche na wodach w spocžatku pschi stworjeniu živěta, wón sbudži profetow, žudnikow, kralow, wón wucžesche wěrjazych khodzicž po Božich puežach a cžinicž po jeho woli. Ale jaſo duch Jeſom Khrysta wón hiſcheže njebě wulath do čłowíſkich wutrobów, a to ſo njemóžeschle předy stacž, hacž njebě Jeſuſ kwoj wumozjerſki ſkutk na ſemi wuwiedź a ſo pschekražnjeny do njebjež wróczęſt. Hafle wot teho cžaſza cžini wón wobydlenje w čłowíſkich wutrobach jaſo duch Jeſom Khrysta a pschekražnuje jeho w naſchej wutrobje jaſo naſcheho jenieckeho Sbóžnika a Wumóžnika. A hdvž wón nam nětko poſaže, ſchto my wschitko na naſchim Sbóžniku manu, hdvž wón nam jeho drohi ſałutžbu prawje wulfu a wažniu cžini, hdvž wón nam wodacže naſchich hrěchow we wutrobje ſasyglijje, hdvž wón s naſchim duchom živědži, ſo Bože džěcži ſmū, hdvž wón w czerpjenjach tuteho cžaſza naſ tróſchtuje ſ nadžiju tamneje kražnosće, kotrež je Khrystuſ nam warbował, hlaſ, dha ſmū potom hafle prawje ſhmani a hotowi, tež druhich napowiež ſ wodai ſ teje ſtudnie, ſ kotrejež ſmū ſo ſami napili; potom budže naſche zyke ſſchecžijańske žiwjenje a khodženje tež bjes wjele ſłowow ſławne živědeženje wo tym dawacž, kotrež jaſo ſtudzeń wſchego ſboža wſchu ſacžnosće čłowíſkeje duſche na wěcžuje ſpofoji; haj, potom budże ſo nad nami dopjelnicž, ſchtož je Bóh něhdyn Abrahamej ſlubil: „Ja chzu tebje požohnowacž a ty budžesč požohnowanje” (1. Mójs. 12, 2). Ta hnada, kotrež dóstanje ta duſcha, ta cžini w njej ſtudzeń žiwjenja; je wona jeje wedu woptała, dha ſhwali ju tež druhim, kaž ſo ſluſcha. Hdvž tajka woda do njej' pschiběhnje, dha wona měſcie w ſtajnej mogł je (442, 6).

Sswjedžení ducha, ſwjatfi ſu ſaſo psched durjemi! Broſchmy: Knježe, daj rěfam živjenja vo bohacze k nam deleſchumiež ſ twojeje njebjeskeje ſwjatniſy! Wobradž nam, wobradž naſcheniu ludej žohutvane ſwjatfi! Graudi, wuſkysch, Knježe! Šanjeń.

3yrfej a stat.

„Wólby!“ je nětří hežlo. Džení 6. junija woli šo zhlóstnatny ſejm (Reichstag). Hacž runje je ſo hacž dotal hížo doňhi čaž pſchezo ſaž a ſaž prajilo, ſo je wilfi čaž, ſo ſo nazionalna ſhromadžiſna ſforo rošenđe a zhlóstnatny ſejm ſo woli, rěka nětří na dobo, jo je ta nowowólba pſche ſahe pſchijſchla. Temu wěſo pſchihlóžowacž njemóžem, a duž tež niz pſchecž, ſo bý ſańdžena nazionalna ſhromadžiſna dlěſcheho žiwojenja měla hacž hížo mějesche; pſchetož to žiwojenje, kotrež bě nětřole žiwa, njebě jeje, a to džělo tež niz, na kothmž džělaſche. Wobojе ſhruſčeho zhlóstnatnemu ſejmej, kotrýž po woli a hložach zhlého luda wuswołeny, bý po tuthm pſchichod luda a fraja twarík, niz pač ta ſhromadžiſna, kotrež bě plód tamneho njedosratwjeneho čaža pſched lětom a něschto wjazh!

Hdýž řeby tých tam shromadžených bliže rozhlaďam, že
hjedcze bôle hacž dotal džitvam, ţak je tam tón sud, kotrehož
ſastupjerka tuta shromadžisna běſche, ſastupjený byl. Bě tam
421 ſapóžlanzow. Štutých ſapižachu že 183 jačo evangeližn,
103 jačo katolízn, 122 jačo bjes nabožni, (religionslos) abo
žtvořodnonabožni (freireligiös), 10 jačo židža, 2 jačo starokato-
likaj a jedyn jačo baptist. Botajfim mjes 421 to 132 njekſche-

scžanow, kotrejchž móžesč drje všehd do njeprščecželov řeče-
ſcžanstwa ſicžiež. Je to vopratwž ſ Němſkej hžo tak daloko?!
Želiſo niz, njeje tuta toſle ſtvolena ſhromadžiſna býla ta prava
ſastupjeřka zyfeho luda, a je datvno hžo na čaſhu býlo, ſo ſo
kwojeho měſtua vſda! — A řaž bě to i nazionalnej ſhromad-
žiſtu, tak bě to tež ſ ministrami tamneho čaſha. Š minist-
rov běchu 4 evangeliſzy, 4 katoliſzy a 6 bjeſnabozni.

Že je tých výškov jenož jedny džel !

Džení 1. junija wola evangelszg Sserbjo w Namjenczan-
skim a Lubijjskim wofrješu do synody, t. r. zherkwinszg prjód-
stejerjo a duchowni wola. W synodze běschtaj nětkole dwaj
Sserbaj, t. k. Lic. farar Mrošak-Hrodžiščežanski a wyschšchi
wucžer Hancžka-Porščiški. Tón prěnšchi bě sastupjer sa
Lubijsski zherkwinský frejš, a jeho wólbny čaž je nim, tón druhí
sastupuje s k. primarijom Haeblerom Budvisski wofrejš, a wo-
stanje w nowej synodze. Do Lubijsskeho wofrejša zkluscheja jenož
4 žerbško-němiske wožadu: Bukež, Kettliz, Kotež a Nosa-
čiž. Duž njeje wucžinjene, hacž bo dotalny sastupjer, dokelž
nim teho se kwojej wožadu po nowym rosdželenju wofrješow
wjazg do Lubijsskeho wofrejša nježkluscha, sažo wuswoli, a duž
tež njeje wucžinjene, so kmi my Sserbjo w synodze tež psches
jeneho duchownego sastupjeni. To je wina: Sserbja njejžu
hetowi, t. r. Sserbjo, evangelszg Sserbjo, pschede wschém zher-
kwinske pschedstejerstwa žerbško-němiskich wožadow s jich duchow-
nymi žni hacž dotal ſkomidžili to, so bydli ſebi tu wěstoſež wu-
dobyli, so móža ſebi stajne ſkwojich žerbškich sastupjerow do
synody wolicz, (duchownego a lajka). Wějo je to žobu wina
ſtareje wyschnoſeže, ale jenož žobu! A wějo móže Němž tež
Sserbow sastupowacž, ale ženje niz tak, kaž Sserb, kifž ma wu-
trobu ſa kſchescžanstwo a narodnoſež. Hdž potajskim tutón ras
Sserbja žami rošrifacž njemóža, hacž bo žerbški duchowny do
synoda wuswoli abo hacž niz, móža woni tola to tamne, ſhro-
madije ſa to wustupiež, ſo tež wěſeže tón pſchilubjeny žerbški
frejš ſe žerbškim superintendentom pſchilndže a bo jaſo tajki
dale wutvori. A žerbški superintendent, won móže jenak derje
žlužicž Němzam a Sserbam! Š wocžakowanjom a ſ pſchi-
hadowanjom njejžm prjedy nicžo dozpili a nětkle hacž dotal
tež niz a dale — mi ſo ſda — tež niz! Pſchetož wot ſrošimje-
nja ſa žerbške narodne wěžy, ſa nabožne praſchenja Sserbow
njeje drje mjes wupłodami dotalneje revoluzije a noweho čaža
hacž dotal wjele ſ namakanju bylo!

Bíóta

(Bofraczowanie.)

Popožy dýrbjachu se brjedžisčcžom mojich wulštoiv do tuteho džela Delnjeje Lužicy býcž. Brěni s nich polečovasche mi ſkoro pschejara, wohladacž ſažo prave Blóta a prave połnofrejne Blótowcžanſi. Studije narodneho towarzſtwa, draſtow a pschedhistoriskeho bórfowſkeho hudžisčcža poſkiežachu mi možebje pschihódny a witany titul ſa tutón wulšet. Mój hocžicžel, pschi-joyny a wježeky knjies pschewodžesche mje fuſk pueža ſ Wjerbnej ródneje wžy bažnifa Róžyka. Pschi njenahladnej ſawžy psches ūcžnu rěčju poda mi ruſu a na poſledy ſo wüzmjamſchi, pschispomni: „To je Gauerweinowa ſawka“

„Wona, i jeho bañnicži ?“ wopraszham ſo.

„Haj ta —“ wobtwierdzi mój hoscžiczel se śměchom a
f flobutom sejmujo twotthadżesche t Pópojzam, mjes tym, so go
ja wobrocžich t Wjerbnej bo toho runja śmějo. Pschedpotwie-
dach žebi śnadni bažnicžku dr. Gauertweina „Rótaru wsesch?“
— „Rótaru žebi wjacá?“ tak daloko hacž mějach ju w pomjatku:

Wjernje abo Popojzach —
Kótru a na kótem bosz?
Jena hischeze w Golgozach!
Hov je lawka, žom pschi mosz.

Hov nět hischeze stojim žam,
Druge psches lawku sloz,
Lubki hov a lubka tam,
Žadna pak pschi mojem bosz.

Požměwach žo nad wuskošczemi bažnikowymi, kiz vechu s zyla dojpołnje sapšijomne. Jena lubka we Wjernje, druga w Popojzach — a tsecza hischeze w Golgozach.

Nětko hischeze steju žam.
Drush žu psches lawku sloku;
Lubka tu a lubka tam,
Žadna wjchak pschi mojem bosu.

Hahaha! — To je wježely knjes, tutón doktor Sauerwein. — Schtó drje wón je, žo woprashecze? — Wježely knjes je rodzeny Hanoveraner, žiwa polyglotta, kiz existuje we wudaczu němskim, jendželskim, schwedskim, delnjołužiskim, litwjaniskim a schtó dha wé, w kajfim hischeze Němz, kiz je ſerbzy naukuňy a bu s delnjołužiskim ſpižaczem a nimale Sserbom. S najmjeñsha to žam wusnawa:

Ja žom nimski narozony,
Zuseg kschaja žyn ja žom
Ssom pak ſerbſkem' pschihiuzony
Sserbske ſlowo lubujom,
Ja mam ſerbſku hutschobu,
Sserby moji bratscha žu.

Sslyšcheze? Je wjchak pječza Němz, ale ma ſerbſku wutrobu. A s wotkel tutón pschewrót? Měk bých wam to wujožniež s jeho luboſeze k europiſkym rěčam a k rěčam s zyla — ale wón žam podawa bjes wſcheho mučenja hischeze druhé wujožnjenja, kotrejuž žnano romantifka čítarka ſferje wéri:

Sserbske žowča žu huryli
S mojich huſlow nimski rěč....

Čítarka ſatvēſeze to wéri, do zyla, hdyz ſebi hischeze pschiſpomni bažniczku wo lawzy, kotrejuž žm̄ runje pscheschli. Ale, luba čítarka, knjes Sauerwein je hischeze ſprawniſchi, wón nam pscheradži tež to waschnje, na kajkež žu jeho ſerbſke holicža natwuežile ſerbſku rěč:

Sſluchaj, mě žu pschipoſchali,
Ja žem wotpoſchkaſ tu rěz.

Sladajcze, tajku móz maja delnjołužiske holicža a njedžiwaſcze žo mojemu hornjołužiskemu pscheczelej, ſo žo tak ſa nije horjeſche, ani mi, ſo žym žo dał psches jeho ſahorjenoscž naſtabicž k wospjetowanemu puczowanju do woneje bajofražneje krajiny, hdyež tajke njepſchewinjomne býtſeze wotroſtu.

S radoſczi ſtupach do předka, radujo ſo na kraſach wježorneje krajin, kiz poſloczesche khowaze ſo žlónzo s baſkodžiwnym blyſchežom. Sa Wjernjom wotewri ſo mi wuski wohlad do krajin, nětko hýzo blótowskeje, kiz psches hru poſledních pruhow khowazeho ſo žlónza doſtaſasche kuslofražny napohlad. S huſcini, na ſchitworeč hodžinskeho pucza ſdaleneje wiſeſche ſo ſe mni pročhapočna dróha, kiz mějeſche naj do Börkowow, mojeho ſaméra, dozpicž S dobom wutrasy wot tam nōz a s połnym wotmachom čerjo ſběhaſche mróčzele procha, kiz khowaze žlónzo psched mikotazymaj wocžomaj do ryſeho ſłota pschewobroczi. Wobkuffazh napohlad! Njemóžu ſo naſhezicž teje pomětroweje kraſnoſeze! Hlejče nětko pschemeni ſo ſłoto ſažo do róžowej pary. Wěrcze mi, ſo bých nětko žwojej khow-

ſezi a žwymu lekarzej k ſubu, kiz mje doma ſatvēja, Boh wé hdze běžał, hdz bých wjedžał, ſo něhdže tajke džiwaſko wohlađam.... Ale bórsh ſo džiwaſko, kotrejuž běch ſo mjes tým pschibližil, ſhubi a róžowa mróčalka wobroczi ſo do hystych mróčzelow drobneho, próschnego pěſka, kotrehož pschedrobne ſorjatka ſo mi mjes ſubami ſaměſčicu. Khwatach ſ njeſlubnych mróčzelow, nimaja tola ani najmjeñſcheje radoſeze nad tým ſdalenym pschihladowarjom poſkiezecž žwoju žadnu wožobu, wobhajatu s róžowej mróčalku, ſa pschedmjet wobdžiwanja, hdz mějach teje kraſnoſeze połmu hubu....

Moralca: Kraſnoſež njebudž roſebrana (analizowana)!

S bliska a ſ daloka.

S kraja. Po poſtajenju ministerija ma ſo w ſchulach nahezina džeczom dale dawacž, doniž tuta wěz njeje dorohudžena. W nělotrych ſtronach žu nětk ſchule woſſewile, ſo maja ſtarſhi to ſjawnje wobhvedecž, jo dýrbja džeczi do nabožnych hodžinow khoodžicž; hewaſ ſo njedyrbjachu nabožne hodžinu džeržecž. To je wěſo po dotalnych wuſasach a poſtajenjach wopaſ. Tehoſla tež ministerium na to poſkaze, ſo žmědža jenož te džeczi ſ nabožnych hodžinow wuwoſtacž, ſa kotrež ſebi to ſtarſhi pižnie poła ſchule žadaja. Cži ſtarſhi potajkim, kotsiž chzedža, ſo bých u džeczi nabožne hodžinu wopytowale, njetrjebam ſi niž ſchuli woſſewicž ale tuta ma nabožne hodžinu džeržecž. Potajkim ma kózda naſchich ſchulow tu w Sserbach nabožne hodžinu džeržecž. Šallſe ſjednoczeńſtwo wuczerjow je tež do naſpomnjeneho wuſasa ministerija ſwosilo, niz pak ſjednoczeńſtwo Lipſczañſkich wuczerjow. Tuto je žwoje ſobuſtawu namoſwjaſlo, ſo dýrbja ſchulſkim wodžerjam woſſewicž, ſo woni to wot wyschnoſeze poruczene nabožne roſwucžowanje wotpoſkaža, ſo pak w tých ſa nabožniu poſtajenych hodžinach moralu, kajkuž ſebi to ſjednoczeńſtwo wuczerjow žada, džeczom podawaju. Tole jejenotliwym wuczerjam k podpižanju pschedpoſožene. Je to tróſhka džiwe! Wuczeř ma po ſakonju to prawo, nabožne hodžinu wotpoſkaſcž, hdyz njeſož nabožne roſwucžowanje psched žwojim ſwědominjom ſamolwicž. To pak tam w Lipſku nječinja; ně, ſo pschecžiwojejo wuſej wyschnoſeze, woni tutón wobenđu, ſa bých u žwoje morale w ſchulach dóſchli! — Hacž budže to wyschnoſeze ſebi lubicž dacž abo — tola ſakrocžicž?

— Sserbska konferenza evangeliſto-lutherſkih duchownych wotměje ſrijedu po žwյatkach popoſdnju ½/4 hodž. žwoju žwյatkovnu ſhromadžiſnu w Sserbskim domje. Budže ſo ſaběracj měcz ſi wažnymi praschenjemi naſchich wožadow kaž do zyla naſchego naroda, tež ſi tými w tutym ſopjenku na druhim měſtnje dróbnischi roſmoženym.

Pýtaj a namakaj.

KX. Simson; Gſudnikow 16. — Jezuſ Chrystuf; Lukaſchow 23.

XI.

Bu poſyſhene; hdyz ſi njemu ſhlađowacu buču wuſtrowiem a wobkhowacu ſižjenje. Schto to bě?

Wudawa „Sserbska Žužiza“, družtvo ſ wobm. ruk.

Samolwity redaktor: farat W y r g a c ž w Nožaciszach.

Cžiſhcz ſsmolerjez ſnihicžiſcheſenje w Sserbskim Domje w Budyschinje.